

Obsah

Předmluva	VI
Obsah	IX
Přehled základních právních předpisů	XVII
Seznam použitých zkratk	XIX
I. Obecná část	1
1. Zákonnost a právní vědomí	1
2. Prameny práva	2
3. Právo veřejné a soukromé, právní normy	5
3.1 Platnost, účinnost právních předpisů	8
3.2 Publikace právních předpisů	8
3.3 Výklad právní normy	9
3.4 Řešení případů výslovně právem neupravených	10
3.5 Systém práva	11
4. Právní vztahy	12
4.1 Prvky právního vztahu	12
4.2 Subjekty právního vztahu	12
4.3 Obsah právního vztahu	16
4.4 Objekty právních vztahů	16
5. Právní úkony	18
6. Promlčení a prekluze	22
6.1 Promlčení	22
6.2 Prekluze	27
II. Ústavní právo	31
1. Ústava České republiky	31
1.1 Základní ustanovení	32
1.2 Moc zákonodárná, legislativní proces	33
1.3 Moc výkonná	35
1.4 Moc soudní	37
1.5 Nejvyšší kontrolní úřad, Česká národní banka	40
2. Listina základních práv a svobod	40
III. Ochrana lidských práv	43
1. Mezinárodní prameny lidských práv	44
2. Záruky dodržování lidských práv	44
3. Ochrana lidských práv v České republice	45
4. Mezinárodněprávní ochrana lidských práv	46
5. Veřejný ochránce práv	48
IV. Občanské právo	51
1. Věcná práva	52
1.1 Vlastnictví	52
1.2 Držba a detence	54
1.3 Nabývání vlastnického práva	55
1.4 Spoluvlastnictví	58
1.5 Podílové spoluvlastnictví	58
1.6 Společné jmění manželů	60
1.7 Ochrana vlastnictví	64
1.8 Zánik vlastnického práva	65

2. Věcná práva k věcem cizím	66
2.1 Právo zástavní	66
2.2 Věcná břemena	68
2.3 Právo zadržovací (retenční)	70
3. Katastr nemovitostí	70
4. Závazkové právo	72
4.1 Vznik závazků	73
4.1.1 Směnka – malý exkurs do práva směnečného	76
4.2 Změny závazků	78
4.2.1 Změny v subjektech závazkových právních vztahů	78
4.2.2 Postoupení pohledávky	79
4.2.3 Převzetí dluhu	79
4.2.4 Přistoupení k závazku	80
4.2.5 Převzetí plnění	80
4.2.6 Poukázka	81
4.2.7 Poukázka na cenné papíry	81
4.2.8 Změny v obsahu závazkových právních vztahů	81
4.2.9 Změna dohodu	81
4.2.10 Prodlení dlužníka	82
4.2.11 Prodlení věřitele	83
4.3 Zajištění závazků	83
4.3.1 Smluvní pokuta	84
4.3.2 Ručení	84
4.3.3 Dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů	85
4.3.4 Zajištění závazků převodem práva	86
4.3.5 Zajištění postoupením pohledávky	86
4.3.6 Jistota	86
4.3.7 Uznání dluhu	87
4.4 Zánik závazků	87
4.4.1 Splnění	87
4.4.2 Uložení do úřední úschovy	89
4.4.3 Odstoupení od smlouvy	90
4.4.4 Zánik závazku dohodou	90
4.4.5 Narovnání	91
4.4.6 Nemožnost plnění	91
4.4.7 Uplynutí doby	92
4.4.8 Smrt dlužníka či věřitele	92
4.4.9 Splynutí	92
4.4.10 Změna poměrů	92
4.4.11 Započtení	93
4.4.12 Výpověď	94
4.5 Odpovědnost za vady	94
4.6 Smluvní typy	99
4.6.1 Spotřebitelské smlouvy	100
4.6.2 Kupní smlouva	101
4.6.3 Směnná smlouva	104
4.6.4 Darovací smlouva	104
4.6.5 Smlouva o dílo	105
4.6.6 Smlouva o půjčce	107
4.6.7 Smlouva o výpůjčce	108
4.6.8 Nájemní smlouva	108
4.6.9 Nájem bytu	110

4.6.10	Výměna bytu	113
4.6.11	Podnájem bytu	114
4.6.12	Nájem ve svobodárně	114
4.6.13	Nájem a podnájem nebytových prostor	114
4.6.14	Podnikatelský nájem věcí movitých	115
4.6.15	Příkazní smlouva	115
4.6.16	Smlouva o obstarání věci	116
4.6.17	Smlouva o obstarání prodeje věci	116
4.6.18	Jednatelství bez příkazu	117
4.6.19	Smlouva o úschově	118
4.6.20	Smlouva o ubytování	119
4.6.21	Smlouva o přepravě	119
4.6.22	Smlouva zprostředkovatelská	121
4.6.23	Smlouva o vkladu	122
4.6.24	Smlouva pojistná	123
4.6.25	Smlouva o sdružení	124
4.6.26	Smlouva o důchodu	124
4.6.27	Sázka a hra	125
4.6.28	Veřejná soutěž	125
4.6.29	Veřejný příslib	126
4.6.30	Cestovní smlouva	126
5.	Odpovědnost za škodu a bezdůvodné obohacení	127
5.1	Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	129
5.1.1	Škoda	130
5.1.2	Protiprávní úkon	130
5.1.3	Právní událost	132
5.1.4	Příčinná souvislost	132
5.1.5	Zavinění	133
5.2	Subjekty odpovědnosti za škodu	133
5.2.1	Společná odpovědnost více škůdců	134
5.3	Rozsah a způsob náhrady škody	135
5.4	Promlčení práva na náhradu škody	137
5.5	Obecná odpovědnost za škodu	138
5.6	Odpovědnost za škodu z provozní činnosti	138
5.7	Odpovědnost za škodu na převzaté věci	139
5.8	Odpovědnost za škodu způsobenou povahou přístroje či jiné věci	140
5.9	Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání	140
5.10	Odpovědnost za škodu způsobenou úmyslným jednáním proti dobrým mravům	141
5.11	Odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech	142
5.12	Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků	143
5.13	Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvláště nebezpečným	145
5.14	Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem	145
5.15	Odpovědnost za škodu v některých zvláštních případech	146
5.16	Bezodůvodné obohacení	147
6.	Ochrana osobnosti	149
7.	Dědické právo	152
7.1	Dědění ze závěti	154

7.2 Dědění ze zákona	157
7.3 Projednání dědictví	159
V. Obchodní právo	163
1. Obchodní společnosti	164
1.1 Veřejná obchodní společnost	164
1.2 Komanditní společnost	165
1.3 Společnost s ručením omezeným	165
1.4 Akciová společnost	166
1.5 Družstvo	167
1.6 Státní a jiné organizace	168
2. Obchodní rejstřík	168
3. Hospodářská soutěž	170
4. Závazkové vztahy	171
5. Typy smluv	174
5.1 Kupní smlouva	174
5.2 Smlouva o prodeji podniku	175
5.3 Smlouva o koupi najaté věci	176
5.4 Smlouva o úvěru	176
5.5 Licenční smlouva	176
5.6 Smlouva o uložení věci	177
5.7 Smlouva o dílo	177
5.8 Smlouva mandátní	178
5.9 Smlouva komisionářská	178
5.10 Smlouva o kontrolní činnosti	178
5.11 Smlouva o zprostředkování	179
5.12 Smlouva o obchodním zastoupení	179
5.13 Smlouva zasilatelská	179
5.14 Smlouva o přepravě věci	179
5.15 Nájem dopravního prostředku	180
5.16 Smlouva o provozu dopravního prostředku	180
5.17 Smlouva o tichém společenství	180
5.18 Smlouva o otevření akreditivu	180
5.19 Smlouva o inkasu	181
5.20 Smlouva o běžném účtu	181
5.21 Smlouva o vkladovém účtu	181
5.22 Smlouva o uložení cenných papírů nebo jiných hodnot	182
5.23 Cestovní šek	182
5.24 Slib odškodnění	182
6. Závazkové vztahy v mezinárodním obchodě	182
7. Podnikání zahraničních osob v ČR	183
VI. Rodinné právo	185
1. Manželství	186
2. Exkurs k registrovanému partnerství	189
3. Úprava poměrů nezletilých dětí	190
4. Určení rodičovství	191
5. Osvojení	194
6. Pěstounská péče	196
7. Vyživovací povinnost	196
8. Sociálně-právní ochrana dětí	198
VII. Pracovní právo	201
1. Účastníci pracovněprávních vztahů	202

2. Pracovní poměr	205
2.1 Vznik, změna, zánik pracovního poměru	205
2.2 Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	214
2.3 Osobní spis, pracovní posudky, potvrzení o zaměstnání, odstupné	215
2.4 Pracovní doba, dovolená	216
2.5 Mzda, náhrada mzdy	220
3. Práce konané mimo pracovní poměr	222
4. Odpovědnost za škodu	223
4.1 Obecná odpovědnost za škodu	224
4.2 Zvláštní druhy odpovědnosti za škodu	226
5. Odbory, kolektivní vyjednávání	229
VIII. Občanské soudní řízení	233
1. Účastníci řízení a osoby zúčastněné na řízení	236
1.1 Zástupci účastníků	238
1.2 Advokáti	240
1.3 Notáři	240
1.4 Státní zastupitelství	241
1.5 Patentoví zástupci	242
1.6 Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	242
2. Zahájení řízení	242
2.1 Předběžná opatření a smírčí řízení	242
3. Průběh řízení	245
4. Dokazování	246
5. Rozhodnutí	249
6. Náklady řízení	251
7. Opravné prostředky	252
8. Správní soudnictví	256
8.1 Řízení podle části páté OSŘ	256
8.2 Řízení podle soudního řádu správního (SŘS)	257
9. Výkon rozhodnutí	260
10. Soudní exekutoři	264
11. Insolvenční řízení	264
12. Alternativní řešení sporů	267
12.1 Mediace, conciliace (zprostředkování)	267
12.2 Rozhodčí řízení (arbitráž)	268
12.3 Finanční arbitráž	269
IX. Správní právo	271
1. Věci statusové	271
1.1 Cizinci a uprchlíci	272
2. Územněsprávní členění	273
3. Přestupky	276
4. Správní řízení	278
5. Živnostenské právo	279
X. Ochrana životního prostředí	283
XI. Finanční právo	289
1. Státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků	289
2. Daně, poplatky, cla	291
2.1 Zamezení dvojího zdanění	292
3. Cla	293
4. Měna a devizy	293

5. Orgány finanční správy	294
6. Česká národní banka	296
XII. Trestní právo hmotné	297
1. Trestný čin	297
1.1 Pojem trestného činu	297
1.2 Vývojová stadia trestného činu, účastenství	298
2. Skutková podstata trestného činu	299
2.1 Objekt trestného činu	299
2.2 Objektivní stránka trestného činu	300
2.3 Pachatel trestného činu	301
2.4 Subjektivní stránka trestného činu	303
3. Okolnosti vylučující protiprávnost	304
3.1 Nutná obrana	304
3.2 Krajiná nouze	305
3.3 Oprávněné použití zbraně	306
3.4 Svolení poškozeného	306
3.5 Přípustné riziko	307
4. Tresty a ochranná opatření	307
4.1 Tresty	307
4.1.1 Peněžitý trest	308
4.1.2 Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody	309
4.1.3 Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty	310
4.1.4 Propadnutí majetku	311
4.1.5 Zákaz činnosti	311
4.1.6 Zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce	310
4.1.7 Domácí vězení	311
4.1.8 Obecně prospěšné práce	311
4.1.9 Zákaz pobytu	312
4.1.10 Vyhoštění	313
4.1.11 Nepodmíněný trest odnětí svobody	314
4.1.12 Ztráta čestných titulů nebo vyznamenání a ztráta vojenské hodnosti	314
4.1.13 Ukládání trestu za více trestných činů	317
4.2 Ochranná opatření	317
4.2.1 Ochranné léčení	318
4.2.2 Zabezpečovací detence	318
4.2.3 Zabraní věci nebo jiné majetkové hodnoty	319
4.3 Ukládání opatření mladistvým pachatelům	320
4.3.1 Výchovná opatření	321
4.3.2 Ochranná opatření	321
4.3.3 Trestní opatření	322
4.4 Ukládání opatření dětem mladším 15let	324
5. Systematicky vybrané skutkové podstaty nejzávažnějších a nejčastějších trestných činů	325
5.1 Trestné činy proti životu a zdraví	325
5.1.1 Vražda	325
5.1.2 Zabití	326
5.1.3 Ublížení na zdraví	327
5.2 Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti	328
5.2.1 Omezování osobní svobody	328
5.2.2 Loupež	328

5.2.3	Vydírání	328
5.2.4	Porušování domovní svobody	328
5.3	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	328
5.3.1	Znásilnění	328
5.3.2	Pohlavní zneužití	329
5.4	Trestné činy proti majetku	329
5.4.1	Krádež	329
5.5	Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy	330
5.5.1	Genocidium	330
5.5.2	Založení, podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka	330
5.6	Trestné činy obecně nebezpečné	331
5.6.1	Obecné ohrožení	331
5.6.2	Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy a šíření toxikomanie	331
5.6.3	Ohrožení pod vlivem návykové látky	332
5.7	Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných	333
5.7.1	Výtržnictví	333
5.8	Trestné činy proti rodině a mládeži	334
5.8.1	Zanedbání povinné výživy	334
5.8.2	Týrání svěřené osoby	334
5.8.3	Ohrožování výchovy dítěte	334
5.9	Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci	335
5.9.1	Vlastizrada	335
5.10	Trestné činy hospodářské	335
5.10.1	Neoprávněné podnikání	335
5.10.2	Padělání a pozměnění peněz	336
5.10.3	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	336
5.11	Trestné činy proti životnímu prostředí	337
5.11.1	Poškození a ohrožení životního prostředí	337
5.12	Trestné činy proti branné povinnosti	338
5.12.1	Nenastoupení služby v ozbrojených silách	338
5.13	Trestné činy vojenské	338
5.13.1	Zběhnutí	338
XIII.	Trestní právo procesní	341
1.	Základní zásady trestního řízení	341
2.	Subjekty trestního řízení	345
2.1	Soud	345
2.2	Státní zástupce	346
2.3	Policejní orgán	347
2.4	Obviněný, obhájce a jiné osoby s obhajovacími právy	348
2.5	Poškozený a zúčastněná osoba	350
3.	Stadia trestního řízení	351
3.1	Přípravné řízení	351
3.2	Předběžné projednání obžaloby	355
3.3	Hlavní líčení	356
3.4	Odvolační řízení	358
3.5	Vykonávací řízení	359
4.	Rozhodnutí v trestním řízení	360
4.1	Rozsudek	360

4.2 Trestní příkaz	361
4.3 Usnesení	361
5. Opravné prostředky	361
5.1 Odvolání	361
5.2 Stížnost	362
5.3 Odpor	362
5.4 Obnova řízení	363
5.5 Stížnost pro porušení zákona	363
5.6 Dovolání	364
6. Zvláštní způsoby řízení	364
6.1 Řízení proti uprchlému	364
6.2 Podmíněně zastavení trestního stíhání	365
6.3 Narovnání	365
6.4 Řízení před samosoudcem	366
6.5 Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu	366
6.6 Řízení proti mladistvým	366
XIV. Evropská integrace a evropské právo	369
1. Nejvýznamnější evropské organizace	369
2. Evropská společenství a Evropská unie	370
3. Evropské právo	377
3.1 Přístup k právním předpisům Evropské unie	379
4. Přidružení ČR k Evropské unii	380
5. Co je to Schengen?	381
Věcný rejstřík	385